

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/117/2022
Identifikačné číslo spisu:	7206224993
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7206224993.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ W. S., I., I. XXX/XX, 2/ B. B. S., I., I. XXX/X, 3/ B. S., I., I. XXX/XX, 4/ A.U. N., I., I. XXX/XX, zastúpeným advokátkou JUDr. Blankou Nagyovou, Košice, Štúrova 44, proti žalovanej A. I., I., Š. X, zastúpenej advokátskou kanceláriou ChochoľAk & Česla s.r.o., Košice, Krmanova 6, o určenie vlastníckeho práva, vedenom (pôvodne) na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17C/139/2006, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. januára 2020, sp. zn. 9Co/99/2019 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Košiciach z 2. júna 2022 sp. zn. 9Co/99/2019, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. januára 2020 sp. zn. 9Co/99/2019 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Košiciach z 2. júna 2022 sp. zn. 9Co/99/2019 a rozsudok Okresného súdu Košice II z 17. septembra 2018, č. k. 17C/139/2006-789 a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 17. septembra 2018, č. k. 17C/139/2006-789 určil, že nehnuteľnosti zapísané v Katastri nehnuteľností Okresného úradu Košice, pre okres Košice II, obec I. - M., katastrálne územie M.L., na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ parcela č. XXX/XX o výmere 1131 m², ovocné sady a parcela č. XXX/XX o výmere 900 m² ovocné sady v podiele 999/1000-in patria do dedičstva po zomrelej B. S., rod. N., narodenej X. C. XXXX, naposledy bytom I. - M., I. XXX/XX, zomrelej XX. C. XXXX. Žalobcom priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. S poukazom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že žaloba žalobcov je dôvodná. Mal preukázané, že v poradí prvá kupujúca K. A. vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nenadobudla, pretože kúpnu zmluvu s ňou neuzavrela žalobkyňa (B. S.) a jej zastúpenie W. M. pri uzatváraní kúpnej zmluvy je neplatné. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že v priebehu trestného konania vyplynulo, že podpis na splnomocnení z 13. marca 2006 W.Á. M. na predaj nehnuteľnosti nie je pravým podpisom B. S.. Z tohto dôvodu K. A. nemohla predmetné nehnuteľnosti platne previesť ani na iné osoby. Preto za neplatné považoval aj následne uzatvorené kúpne zmluvy, pretože vo všetkých prípadoch došlo k nadobudnutiu vlastníckeho

práva od nevlastníka. V dôsledku absolútnej neplatnosti kúpnych zmlúv došlo k tomu, že predmetom exekúcie boli nehnuteľnosti, ktorej spoluvlastníkom nebol ani povinný U. C. v rozsahu 999/1000-in, ale ani nadobúdateľ D. N. v rozsahu 1/1000-iny. Uzavrel, že výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností ostala pôvodná žalobkyňa.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. januára 2020 sp. zn. 9Co/99/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v celom rozsahu. Krajský súd v Košiciach opravným uznesením z 2. júna 2022 sp. zn. 9Co/99/2019 rozhodol, že Bod 1. odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku Krajského súdu v Košiciach má správne znieť: „Napadnutým rozsudkom, súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. XXX/XX a parcela KN-C č. XXX/XX v podiele 999/1000-in kat. úz. M. patria do dedičstva po zomrelej B. S.. Odvolací súd uviedol, že k strate vlastníckeho práva právnej predchodkyne došlo dôsledkom trestného činu a právna predchodkyňa žalobcov žiadnym konaním neparticipovala pri prevode vlastníckeho práva. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci v rámci kolízie základných práv, správne prihliadol na princíp všeobecnej spravodlivosti a v danom prípade uprednostnil vlastnícke právo pôvodnej žalobkyne.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Dovolanie podala podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia oboch stupňov súdov a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že rozsudok odvolacieho súdu nepovažuje za správny. Nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Rozhodnutie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a v rozpore s princípmi, na ktorých stojí právny štát. Uviedla, že kľúčovou argumentáciou, ktorú uplatňovala v priebehu súdneho konania bola skutočnosť, že v exekučnej dražbe sa vlastnícke právo nadobúda originárne (teda, že vlastnícke právo vydražiteľa sa nikdy neodvodzuje od vlastníckeho práva povinného) a tiež, že na základe zásady zákazu navrátenia do predošlého stavu v exekučnom konaní bolo zakázané posudzovať priebeh exekúcie ako prejudiciálnu otázku v tomto súdnom konaní. Odvolací súd na túto námietku nedal v rozhodnutí žiadnu odpoveď. Poukázala, že odvolací súd sa obmedzil iba na konštatovanie na základe princípu všeobecnej spravodlivosti. Uviedla, že odvolací súd sa musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Takisto odvolací súd sa musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Podľa jej názoru došlo postupom odvolacieho súdu a pred tým aj súdu prvej inštancie k porušeniu princípu právnej istoty. Tým, že odvolací súd a súd prvého stupňa odignorovali právoplatné rozhodnutie exekučného súdu o udelení príklepu a pri svojich rozhodnutiach sami posudzovali priebeh exekúcie ako prejudiciálnu otázku porušili výslovný zákaz navrátenia do predošlého stavu v exekúcii a tým prekročili svoju právomoc. Zdôraznila, že súdy sa v odôvodneniach svojich rozhodnutí existenciou tohto zákazu a jeho dôsledkami vôbec nezaoberali. Súdy sa nevenovali otázke dobromyseľnosti nadobúdateľa vlastníckeho práva v exekučnom konaní. Týmto úvahami sa zaoberal aj ústavný súd, prípadnou nedobromyseľnosťou nadobúdateľa v exekúcii. Mala za to, že postupom odvolacieho súdu jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť dovolania odôvodnila aj tým, že rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená a to, či okolnosti za ktorých došlo k výmazu pôvodného vlastníka z katastra nehnuteľností (trestný čin) môžu poprieť vlastnícke právo toho, kto ho mal nadobudnúť originárnym spôsobom, ako aj vlastnícke právo jeho právnych nástupcov. Podľa jej názoru v tomto smere ide o otázku zásadného právneho významu. Odvolací súd a aj súd prvej inštancie svoje rozhodnutia riadne neodôvodnili a podstatou originárneho nadobúdania vlastníckeho práva v exekúcii sa vôbec nezaoberali. Odvolací súd mal vo svojom rozhodnutí prihliadnuť na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít týkajúcu sa riešenia konfliktov zásad nemo plus iuris a ochrany dobrej viery. Dovolateľka mala za to, že aj týmto postupom odvolacieho súdu, keď sa po popretí privilegovanosti originárnosti nadobúdania vlastníckeho práva v odôvodnení rozhodnutia riadne nezaoberal stratou vlastníckych práv dovolateľky a pôvodnej žalobkyne bolo znemožnené, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k

porušení jej práva na spravodlivý proces.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej sa nestotožnili a nesúhlasili s dovolacími dôvodmi uvedenými v dovolaní týkajúcimi sa ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žiadali, aby dovolací súd zamietol dovolanie ako nedôvodné a priznal im náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania z § 420 písm. f) CSP v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

11. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12. Judikatúra Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR je vzácnou jednotnou pri posudzovaní zákonného príkazu rešpektovania právneho názoru vyššej inštancie, či ide o viazanosť prvoinštančného súdu rozhodnutím odvolacieho súdu, alebo viazanosť odvolacieho súdu rozhodnutím dovolacieho súdu (§ 455). Rovnaká povinnosť platí aj vo vzťahu k rozhodnutiam Ústavného súdu SR o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb.

13. Iba vo výnimočných prípadoch sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusí uplatniť. Pôjde najmä o situáciu, ak v dôsledku zmeny skutkových zistení, z ktorých vychádzal odvolací súd, už jeho právny názor nie je možné rešpektovať, pretože je napríklad potrebné aplikovať inú právnu normu. Vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu sa pripúšťa odchýlenie od záväzného právneho názoru aj vtedy, keď došlo v inom konaní k odlišnému vyriešeniu prejudiciálnej otázky, z ktorej odvolací súd vychádzal. Ďalším dôvodom, ktorým sa môže odôvodniť nerešpektovanie právneho názoru súdu vyššej inštancie, je zmena právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušení rozhodnutia. Odklon od právneho názoru môže napokon byť ovplyvnený aj podstatnou zmenou rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít po rozhodnutí dovolacieho súdu.

14. K nedostatočnému odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu žalovaná namietala, že sa odvolací súd nevysporiadal s podstatnými námietkami.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4Cdo/140/2019 alebo sp. zn. 4Cdo/120/2019).

16. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 330/2013 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť riadne a právne správne odôvodniť svoje rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti prípadu.

17. Prípustnosť dovolania však dovolací súd musí skúmať skôr, než sa pustí do meritórneho (vecného) prejednávania dovolacích dôvodov. Už z toho vyplýva, že dovolací súd nemôže prípustnosť dovolania posudzovať podľa výsledku vecného prejednávania dovolania (jeho dôvodov). Rovnako nie je logické, aby dovolací súd uznesením odmietol dovolanie ako neprípustné z dôvodu, že podľa jeho názoru nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, alebo preto, že nie je opodstatnený iný dovolací dôvod. Vo všetkých týchto prípadoch (fázach konania) nejde totiž už o prípustnosť, ale o dôvodnosť dovolania a obsah i forma rozhodnutia dovolacieho súdu sa musí riadiť ustanovením § 448 a § 449 CSP.

18. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu

rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

19. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

20. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

21. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

22. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení

predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

23. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu odvolací súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, žeby dostatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť, či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť.

23.1. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti ale hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale aj tiež so zásadami spravodlivého procesu.

24. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

25. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

26. Odvolací súd sa nedostatočne nevysporiadal s podstatnými námietkami žalovanej, ako je uvedené v jej dovolaní, konkrétne exekučnou dražbou a nadobúdaním vlastníckeho práva originárnym spôsobom, zákazu navrátenia v exekúcii do predošlého stavu, posudzovanie prejudiciálnej otázky v priebehu exekúcie, porušenie právnej istoty, dobromyseľnosti nadobúdateľa vlastníckeho práva v exekučnom konaní a pod. Nestačí v odôvodnení poukázať iba na púhe konštatovanie princípu všeobecnej spravodlivosti.

27. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že žalovaná opodstatnene namietala porušenie svojich procesných práv v takej miere, že postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť.

28. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015).

29. Dovolací súd preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v súlade s § 449 ods. 1 a 2 CSP, lebo nápravu nie je možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP. Z dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia dovolací súd uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP už vecne neposudzoval.

30. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

31. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.